

વાચકમંચનો બાળસાહિત્ય-લેખન શિબિર

અ.હિ.મ.પ. બૃહદ સુરત શાખાના વાચકમંચ તથા ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના સંયુક્ત ઉપક્રમે, શ્રદ્ધાબહેન ત્રિવેદી, રવીન્દ્રભાઈ પારેખ તથા જનકભાઈ નાયકની ઉપસ્થિતિમાં બાળસાહિત્ય-લેખન શિબિર તા. ૭-૨-૨૦૦૯ના રોજ યોજાયો હતો જેમાં ૫૦ બહેનોએ ભાગ લીધો હતો.

આરંભમાં સ્મિતા પારેખે આખા પરિકલ્પની રૂપરેખા આપી હતી તથા વક્તાઓનો પરિચય આપ્યો હતો. શ્રી જનકભાઈ નાયકે બાળવાર્તા-સર્જન- પ્રક્રિયામાં ધ્યાનમાં રાખવા જેવાં પરિબળોનો સુંદર આલેખ આપ્યો હતો. તો શ્રદ્ધાબહેને બાળનાટક-સર્જનપ્રક્રિયા પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. શ્રી રવીન્દ્ર પારેખે બાળસાહિત્ય સામેના પડકારો વિશે ચર્ચા કરી હતી. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સહજ સંચાલન સ્મિતા પારેખે કર્યું હતું તથા સંસ્થાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી શ્રીમતી અનંતાબહેન પરીખે આભારવિધિ કરી હતી.

ત્યારબાદ બાળસાહિત્ય-લેખનપ્રક્રિયાની કાર્યશાળા દર અઠવાડિયે યોજાઈ હતી, જેમાં સુરતની લેખિકા બહેનોએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. રવીન્દ્ર પારેખ તથા જનકભાઈ નાયકે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું તેમજ જરૂરી સુધારાવધારા સૂચવ્યા હતા અને ફરી ફરી કૃતિઓ મકારાઈ હતી.

આ લેખન પ્રક્રિયાની કાર્યશાળાના ફળ સ્વરૂપે ૧૬ બાળસાહિત્યિક કૃતિઓ પ્રાપ્ત થઈ, જેમાં ૬ બાળવાર્તા, ૬ બાળકાવ્ય, ૩ બાળનાટક તથા એક બાળલેખનો સમાવેશ થાય છે.

સુરતની લેખિકાઓ ડૉ. રીતાબહેન ત્રિવેદી, યામિની વ્યાસ, સ્મિતા પારેખ, પ્રજ્ઞા વશી, ભાવના વકીલના, ડૉ. સુષમા ઐયર, અલ્પના માસ્તર, તથા અરુણા અગ્રવાલે ઉપરોક્ત બાળસાહિત્ય-કૃતિઓનું સર્જન કર્યું. આ કૃતિઓ ગુ.સા. પરિષદ અંતર્ગત “એનીબહેન સરૈયા ફાઉન્ડેશન” દ્વારા પ્રકાશિત થનારા બાળસાહિત્ય-સંચય માટે મોકલવામાં આવી છે.

S

સાહિત્ય પરિષદના આગામી પ્રમુખની ચૂંટણી

(વર્ષ ૨૦૧૦-૨૦૧૧ માટે)

પ્રમુખપદ માટેની દરખાસ્ત મોકલવાની છેલ્લી તારીખ	:	૨૦-૭-૨૦૦૯
મતપત્રમાં નામ મૂકવાની ઉમેદવારોની સંમતિ મંગાવવાની તારીખ	:	૨૩-૭-૨૦૦૯
મતપત્રમાં નામ મૂકવાની ઉમેદવારે સંમતિ આપવાની છેલ્લી તારીખ	:	૩૦-૭-૨૦૦૯
ઉમેદવારી પાછી ખેંચવાની તારીખ	:	૮-૮-૨૦૦૯
મતપત્રો રવાના કરવાની તારીખ	:	૧૭-૮-૨૦૦૯

મતપત્રો પરિષદ કાર્યાલયે પહોંચાડવાની છેલ્લી તારીખ : ૧૭-૮-૨૦૦૮
 મતગણતરી અને પરિણામની જાહેરાતની તારીખ : ૨૫-૮-૨૦૦૮
 નોંધ : ૧. પરિષદના બંધારણના વિભાગ-૯, કલમ ૫૪થી ૫૯ અન્વયે ચૂંટણી જાહેર કરવામાં આવે છે. પ્રમુખપદ માટે પરિષદની દરેક સભ્યસંસ્થા (જેના ઓછામાં ઓછા પંદર સભ્યો પરિષદનું આજીવન સભ્યપદ ધરાવતા હોય)ને પોતાની પસંદગીનું એક નામ સૂચવવાનો અધિકાર રહેશે. તેમજ પરિષદના કોઈ પણ દસ આજીવન સભ્યોને પ્રમુખપદ માટે સંયુક્ત રીતે પોતાની પસંદગી સૂચવવાનો અધિકાર રહેશે.

૨. પ્રમુખપદ માટે નામ સૂચવવા તેમાં લેખિત રૂપમાં સરનામા સહિતનું નામ પરિષદ ચૂંટણી કાર્યાલયમાં પહોંચાડવાનું રહેશે.

૩. જો પ્રમુખપદ માટે એકથી વધારે નામ છેલ્લે રહેશે તો ઉપર મુજબનો ચૂંટણી કાર્યક્રમ રહેશે.

કનુભાઈ શાહ

ચૂંટણી અધિકારી, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

જાન્યુઆરી-૨૦૧૦થી ડિસેમ્બર-૨૦૧૩ માટે અમલમાં આવનાર ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદની મધ્યસ્થ સમિતિ અને કાર્યવાહક સમિતિની ચૂંટણીનો કાર્યક્રમ

મધ્યસ્થ સમિતિ

મધ્યસ્થ સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર મેળવવાનો પ્રારંભ : ૨૦-૬-૨૦૦૮
 મધ્યસ્થ સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર ભરવાની છેલ્લી તારીખ : ૨૦-૭-૨૦૦૮
 ઉમેદવારીપત્ર પાછું ખેંચવાની છેલ્લી તારીખ : ૨૭-૭-૨૦૦૮
 મતપત્ર રવાના કરવાની તારીખ : ૧૭-૮-૨૦૦૮
 મતપત્ર પરિષદ કાર્યાલયે પહોંચાડવાની છેલ્લી તારીખ : ૧૭-૮-૨૦૦૮
 મતગણતરી અને પરિણામની તારીખ : ૨૧-૮-૨૦૦૮

કાર્યવાહક સમિતિ

કાર્યવાહક સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર મેળવવાનો પ્રારંભ : ૨૫-૮-૨૦૦૮
 કાર્યવાહક સમિતિ માટે ઉમેદવારીપત્ર ભરવાની છેલ્લી તારીખ : ૮-૧૦-૨૦૦૮
 ઉમેદવારીપત્ર પાછું ખેંચવાની છેલ્લી તારીખ : ૧૫-૧૦-૨૦૦૮
 મતપત્ર રવાના કરવાની તારીખ : ૧૮-૧૦-૨૦૦૮
 મતપત્ર પરિષદ કાર્યાલયે પહોંચાડવાની છેલ્લી તારીખ : ૫-૧૧-૨૦૦૮
 મતગણતરી અને પરિણામ જાહેરાત તારીખ : ૧૦-૧૧-૨૦૦૮

નોંધ : ૧. ચૂંટણી પ્રક્રિયા બંધારણની કલમ ૬થી ૧૦ અને પરિશિષ્ટમાં દર્શાવેલ નિયમો મુજબ કરવામાં આવશે.

૨. ચૂંટણીનું ઉમેદવારીપત્ર ટપાલથી મેળવવા માટે પાંચ રૂપિયાની ટપાલ-ટિકિટ લગાડેલું અને પોતાનાં નામસરનામાવાળું જવાબી કવર મોકલવું આવશ્યક છે.

કનુભાઈ શાહ

ચૂંટણી અધિકારી, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ

S

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના ઉપક્રમે મહેન્દ્રભાઈ રિખવચંદ શાહ પ્રેરિત ‘શારદા સાહિત્યગોષ્ઠિ’ શ્રેણીમાં મુંબઈ ખાતે મણિબહેન નાણાવટી વીમેસ કોલેજ, વિલેપાર્લે (પશ્ચિમ) ખાતે કોલેજના ગુજરાતી સાહિત્ય વિભાગ સાથે સંયુક્ત રીતે શનિવાર, તા. ૧૮-૪-૨૦૦૮ના દિને સાંજે ૫.૦૦ કલાકે સુપ્રસિદ્ધ ગઝલકાર શ્રી જવાહર બક્ષીનું ગઝલની સમજ વિશે એક પ્રવચનનું આયોજન કરાયું હતું. શ્રી મહેન્દ્રભાઈના સુપુત્ર શ્રી કિશોર શાહે પોતાની માતાની સ્મૃતિમાં રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ (એક લાખ)નું અનુદાન પરિષદને આપ્યું છે. તેમાંથી નવોદિત અને નીવડેલા કવિ-ગઝલકારોનાં પ્રવચનો-ગઝલોનાં પઠનો ઇત્યાદિ કાર્યક્રમો આયોજાય છે. અત્યાર સુધી ૧૩ કાર્યક્રમો થયા છે અને જવાહર બક્ષીના પ્રવચનનો કાર્યક્રમ ચૌદમો હતો.

આ કાર્યક્રમને માણવા કાવ્યરસિકો, કોલેજની વિદ્યાર્થીનીઓ, પ્રાચાર્ય શ્રીમતી હર્ષદા રાઠોર અને ગુજરાતીનાં પ્રાધ્યાપિકા તેજલબહેન શાહ પણ ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં. શ્રી ઉદયન ઠક્કરે ભૂમિકા બાંધી હતી.

કાર્યક્રમના સંચાલક હતા જાણીતા સાહિત્યકાર અને કવિ-ગઝલકાર પ્રા. બકુલ રાવલ. તેમણે શ્રી મહેન્દ્રભાઈ તથા જવાહર બક્ષીનો પરિચય કરાવ્યો હતો અને શ્રી કિશોર શાહને પોતાનું વક્તવ્ય આપવા નિમંત્ર્યા હતા. આ પ્રસંગે શ્રી મહેન્દ્રભાઈ શાહે રૂ. ૧૦,૦૦૦નું અનુદાન આપ્યું હતું.

શ્રી જવાહર બક્ષીએ ગઝલશાસ્ત્ર, ગઝલોની ખૂબી અને ખામીઓ દર્શાવતું મનનીય પ્રવચન આપ્યું હતું. ત્યારબાદ પુષ્પગુચ્છ અર્પણ કરીને ઉપસ્થિત મહાનુભાવોનો સત્કાર કોલેજની વિદ્યાર્થીનીઓ દ્વારા કરાયો હતો.

પ્રા. તેજલ શાહે આભારવિધિ કરી હતી.

(૨) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અને ‘સંજીવની’ પરિવારના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. ૭-૫-૨૦૦૮ – શ્રી પન્નાલાલ પટેલની ૮૮મી જન્મતિથિની ઉજવણીના ભાગ રૂપે મેઘાણી પ્રાંગણમાં કાર્યક્રમ યોજાઈ ગયો. આરંભમાં શ્રી બંસરીબહેન ભટ્ટ અને શ્રી દલપત પઢિયારે પન્નાલાલનાં કેટલાંક કાવ્યોનું ગાન રજૂ કર્યું હતું. પરિવારનાં શ્રી દષ્ટિબહેન પટેલે કાર્યક્રમની ભૂમિકા આપી અને પછી ત્રણ વક્તાઓ તેમજ વિદ્વાન સંત શ્રી મોરારિબાપુનું પુસ્તકોથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું. શ્રી સુનીતા ચૌધરીએ સમગ્ર સંચાલનનાં સૂત્ર સંભાળ્યાં હતાં. શ્રી લાભશંકર ઠાકરે પોતે અગાઉ વાર્તાકાર પન્નાલાલ વિશે પ્રયોજેલા શબ્દો – master story-teller – ને જાણે ફરીવાર રેખાંકિત કરતા હોય એ રીતે પન્નાલાલની ‘લાડુનું જમણ’ ‘રહેમત સિપાઈ’ વગેરે વાર્તાઓનો રસાસ્વાદ કરાવ્યો હતો. શ્રી ભોળાભાઈ પટેલે ‘વાત્રકને કાંઠે’, ‘સાર્યાં શમણાં’ ‘બાપુનો કૂતરો’ વગેરે વાર્તાઓનું આસ્વાદભર્યું વિશ્લેષણ કર્યું હતું – બન્ને વક્તાઓની પસંદ કરેલી પન્નાલાલની બેત્રણ વાર્તાઓમાંથી નીપજતા હાસ્યમિશ્રિત કુરુણનો ભાવ નિષ્પન્ન થયો. શ્રી રમેશ ર. દવેએ પન્નાલાલની વાર્તાઓનાં થયેલાં વિવેચનોનો ટૂંકમાં પણ માર્મિક આલેખ રજૂ કર્યો હતો. તે પછી શ્રી સંજય ચૌધરી લિખિત સ્વાધ્યાયલક્ષી પ્રવાસકથા ‘ગિરનાર’નું શ્રી મોરારિબાપુએ વિમોચન કર્યું. સંજયભાઈએ પોતાના પુસ્તકનો ટૂંકમાં પરિચય કરાવ્યો. પૂ. મોરારિબાપુએ તેમના વક્તવ્યમાં સમર્થ સાહિત્યકારનાં, પન્નાલાલ જેવા સમર્થ કથાસાહિત્યકારનાં પણ, અભ્યાસ, સાધના, આનંદ વગેરે લક્ષણો એક વિવેચકની

હેસિયતથી તારવી આપ્યાં હતાં. કથાકારનું આ પણ એક બીજું રૂપ. અંતે શ્રી રાજેન્દ્ર પટેલે આભારદર્શન કર્યું હતું. આરંભમાં પરિષદના મંત્રી શ્રી મનસુખ સલ્લાએ સૌનું સ્વાગત કર્યું હતું.

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અંતર્ગત રવીન્દ્ર ભવનના ઉપક્રમે રવીન્દ્રનાથ ઠાકુરની જન્મતિથિ નિમિત્તે તા. ૮-૫-૨૦૦૯ના રોજ કાર્યક્રમ યોજાઈ ગયો. કવિશ્રી નિરંજન ભગતે રવીન્દ્રનાથના સંવાદકાવ્ય – નાટ્યકાવ્ય ‘સતી’ના પદ્યમાં કરેલા અનુવાદનો વાચિકાભિનય રજૂ કરવામાં આવ્યો. શ્રી ભગતે આરંભમાં રવીન્દ્રનાથનાં પાંચ સંવાદકાવ્યોની ભૂમિકા આપી, લગભગ દરેકમાં રવીન્દ્રનાથે સૂક્ષ્મ રીતે ગૂંથી લીધેલા ‘હૃદયધર્મ’ની વાત વિશદતાથી સ્પષ્ટ કરી આપી હતી. વિશેષે ‘સતી’ નાટ્યકાવ્યમાં આવતા રૂઠ ધર્મ અને હૃદયધર્મ વચ્ચેના સંઘર્ષને સમજાવી રવીન્દ્રનાથ કેવી રીતે હૃદયધર્મનો પુરસ્કાર કરે છે તે ઉદ્ઘાટિત કરી આપ્યું હતું. અભિનય / વાચિકમૂનું દિગ્દર્શન – માર્ગદર્શન શ્રી ચિરાગ મોદી અને શ્રી સુભાષ શાહે કર્યું હતું. અન્ય ત્રણે કલાકારોએ પોતાની ભૂમિકા ઉચિત અભિનય અને સંવાદો – વાચિકમૂથી રજૂ કરી હતી. શ્રી શૈલેષ પારેખે તેમના નિવાસસ્થાને સૌનું યજમાનપદ શોભાવ્યું હતું.

S

‘પરબ’ સ્થાયી ફંડમાં મળેલ દાન

(૧) યોગેશ જોષી, અમદાવાદ	રૂ. ૫,૦૦૦
(૨) ડૉ. દિલીપ મોદી, સુરત	રૂ. ૫,૦૦૦

r